

Fiskeriverket
401 26 GÖTEBORG

Datum 2008-04-23
Dnr 32-2007-0653

Fiskeriverkets årsredovisning 2007

Rikskontrollen har granskat Fiskeriverkets (FVs) årsredovisning, daterad 2008-02-19. Syftet har varit att bedöma om redovisningen och underliggande redovisning är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande samt om ledningens förvaltning följer tillämpliga föreskrifter och särskilda beslut.

Rikskontrollen vill efter granskningen av årsredovisningen och avlämnandet av revisionsberättelse uppmärksamma på nedanstående.

Rikskontrollen önskar information senast 2008-05-19 med anledning av våra iakttagelser i denna rapport.

Sammanfattning

Rikskontrollen konstaterar i denna rapport att:

- FV bör ytterligare utveckla arbetet med indikatorer och andra kompletterande faktorer som utgör underlag för bedömning av de effekter och den målpuppfyllelse som presenteras i resultatredovisningen.
- FV bör tillse att utarbetade riktlinjer för hantering av FVs informationstillgångarna tillämpas i verksamheten. Det är viktigt att FV arbetar vidare med tidigare konstaterade brister i IT-verksamhet, t.ex. informationsklassificering som utgör en grund för informations-säkerhetsarbetet inom FV.
- FV bör vidta ytterligare åtgärder för att få tillfredsställande rutiner för hantering av avgiftsfinansierad verksamhet och avstämning av utveckling av behållning på räntekonto.

1. Resultatredovisning

Efter granskningen av FVs årsredovisning 2006 framförde Rikskontrollen i revisionsrapport (dnr 32-2006-0707, daterad 2007-04-11) vissa synpunkter rörande FVs resultatredovisning. En aspekt som berördes var behovet av en tydligare redovisning av vilka värderingar som ligger till grund för analys av målpuppfyllelse för olika verksamheter. Vidare framförde Rikskontrollen uppfattningen att den målpuppfyllelse som redovisades för verksamhetsgrenen Fiskerikontroll var alltför positiv, då effekterna av det s.k. orapporterade fisket inte vägdes in i rapporteringen.

Efter granskning av årsredovisningen 2007 bedömer Riksrevisionen att dessa iakttagelser i väsentliga delar kvarstår. Vad gäller verksamhetsgren Fiskerikontroll noteras att FV har gjort en korrigerig av fiskekvoten för torsk i östra Östersjön, till följd av en beräknad omfattning av det orapporterade fisket. Avseende just torsk i Östersjön konstaterade Europeiska kommissionen föregående år ett relativt omfattande orapporterat fiske, vilket föranlett särskild utredning från FV:s sida.

I övrigt anges i årsredovisningen 2007 att inga fiskekvoter har överskridits. Med detta avser FV att det inte föreligger några beslut från kommissionen om svenska kvotöverskridanden under året, och att Sverige inte heller drabbats av sanktioner/avdrag. Riksrevisionen anser dock, liksom föregående år, att FV tydligare borde redovisa att analys bygger på det *rapporterade* fisket under 2007. Även om det med nuvarande kunskap inte med säkerhet går att uttala sig om omfattningen av det orapporterade fisket i generella termer, bedömer Riksrevisionen att ett resonemang om det orapporterade fisket hade givit en mera heltäckande bild av de faktorer som påverkar måluppfyllelsen inom verksamhetsgrenen.

Liksom föregående år redovisas för varje verksamhetsgren ett antal indikatorer, vilka förväntas ge en sammanvägd bild av måluppfyllelsen för respektive verksamhetsgren. Riksrevisionen bedömer även efter årets granskning att denna analys blir något svårtolkad då det för flera indikatorer inte går att utläsa den nivå eller det värde för indikatorn som är önskvärd för att kunna säga att målet är uppnått. Detta gäller exempelvis indikatorer som avser kvalitet i underlag som insamlas i enlighet med datainsamlingsförelördningen (1543/2000), samt indikator avseende förädlingsvärden i fiskeflottan. För dessa indikatorer går det i och för sig att utläsa trender under de senaste åren, men som läsare är det svårt att få en bild av hur nära en önskad måluppfyllelse man egentligen är. Avseende fiskerikontrollens indikator ”andel fällande domar i gjorda åtalsanmälningar” konstaterar FV att en relativt hög andel fällande domar indikerar en god förmåga att utreda ärenden och lämna underlag för lagföring. En genomgång av underlag till resultatredovisningen indikerar dock att utfallet för 2007 är lägre än 2004, 2005 samt 2006. Någon analys av detta förhållande görs inte i årsredovisningen.

Riksrevisionen **rekommenderar** FV att ytterligare utveckla arbetet med indikatorer för att underlätta läsarens bedömning av de effekter och den måluppfyllelse som presenteras i årsredovisningen. FV bör därvid särskilt vidareutveckla analysen av de kompletterande faktorer som väsentligen påverkar den bild av effekter och måluppfyllelse som indikatorerna ger.

2. Uppföljning av myndighetens styrning av IT-relaterade frågor

Riksrevisionen genomförde 2004 och 2005 (dnr 32-2003-0331, daterad 2004-02-19, samt dnr 32-2004-0665, daterad 2005-04-21) två granskningar rörande FVs IT-verksamhet. Granskningarna indikerade brister i den centrala styrningen av IT-verksamheten. Under 2007 har FVs internrevision genomfört granskning av FVs styrning av IT-verksamheten.

Vid besök vid FV i februari 2008 har Riksrevisionen följt upp ett antal frågeställningar avseende de tidigare genomförda granskningarna.

Sammantaget kan Riksrevisionen konstatera att FV påbörjat arbete på ett flertal områden, i syfte att avhjälpa de brister som tidigare konstaterats samt för att uppfylla de krav som ställs på myndigheternas informations-säkerhetsarbete i VERVA:s föreskrifter (VERVAFS 2007:2) om statliga myndigheters arbete med säkert elektroniskt informationsutbyte. Förvaltningsmodellen för FVs informationstillgångar har utvecklats betydligt under de senaste åren, och FV har också utarbetat ett antal riktlinjer för hantering av informationstillgångarna. Riksrevisionens uppfattning är dock att riktlinjerna vid granskningstillfället ännu inte tillämpades praktiskt, avseende exempelvis avbrotts- och kontinuitetsplanering samt programändringsrutiner. Den informationsklassificering som bör utgöra en väsentlig utgångspunkt för införande av skyddsåtgärder rörande informationstillgångarna hade nyligen påbörjats, och förvaltningsplanen för den tekniska plattformen förväntas bli klar först under våren 2008. Såväl Riksrevisionen som FVs internrevision har under 2007 även framfört synpunkter avseende FVs rutiner för riskanalyser.

Ett effektivt införande av informationssäkerhetsskydd bygger enligt Riksrevisionens uppfattning på att skyddsåtgärder utgör den skydds nivå som verksamheten, och ytterst ledningen, bedömer som önskvärd. För att kunna fastställa denna nivå krävs beslutsunderlag i form av bl.a. strukturerat genomförande av riskanalyser samt klassificering av myndighetens informationstillgångar utifrån kraven på tillgänglighet, konfidentialitet samt riktighet. Därefter kan dels krav på skyddsåtgärder och på överenskommelser om servicenivåer mm fastställas, dels rutiner införas för regelbunden kontroll av att ledningens intentioner på området efterlevs.

Riksrevisionen *anser* att det nu pågående arbetet inom FV förbättrar möjligheten till en effektiv styrning av informationssäkerhetsarbetet. Samtidigt konstaterar Riksrevisionen att det kvarstår att praktiskt införa flera av de moment som bör ligga till grund för detta arbete.

3. Brister i ekonomiadministrativa rutiner

Efter granskningar av de senaste årens årsredovisningar och delårsrapporter har Riksrevisionen framfört synpunkter på brister i FVs ekonomiadministrativa rutiner. Två områden som behandlats är FVs avgiftsfinansierad verksamhet samt utveckling av behållning på räntekonto.

I enlighet med regleringsbrev bedriver FV avgiftsfinansierad verksamhet inom områdena tjänsteexport, fartyg och utredningskontor/laboratorie. Intäkterna för dessa verksamheter uppgår år 2007 till 34 mnkr och utgör 13% av FVs totala intäkter. Riksrevisionen har tidigare i revisionsrapport och revisionspromemoria (dnr 32-2005-0721, daterad 20060322 resp 20060522) behandlat brister i styrning och uppföljning av avgiftsfinansierad verksamhet och haft synpunkter på FVs tillämpning av gällande förordning om avgifter (1992:191). Vi noterade då bl a att aktuella projekt även finansierades med andra medel än avgifter, vilket försvårar en bedömning av om kravet på full kostnadstäckning uppnås, att redovisade intäkter och kostnader för respektive avgiftsfinansierad verksamhet i princip motsvarat varandra genom åren och inte resulterat i några betydande över-/underskott, att enskilda projekt varken löpande eller vid projektets slut visar över- eller underskott i någon nämnvärd omfattning, att inte beslutade taxor tillämpas.

Erhållet underlag vid vår stickprovsvisa granskning av avgiftsfinansierad verksamhet under år 2007 ger exempel på att iakttagelser till del kvarstår och att FV inte vidtagit tillräckliga åtgärder.

Vi har bland de projekt som startats under år 2007 noterat ett projekt som finansierats med både avgifter och andra medel. Även för år 2007 uppgår resultatet för den avgiftsfinansierade verksamheten totalt samt för respektive område till mycket begränsade belopp. Enskilda projekt visar fortfarande inga större över- eller underskott. Som FV påpekat förklaras detta delvis av att ej avslutade projekt inte visar något resultat. Vår granskning ger dock exempel på projekt som inte redovisar resultat även om projektperiod enligt avtal avslutats. FV har fört över resultat från tidigare projekt till nytt projekt. Resultatet borde istället påverkat kapitalförändringen. Vad gäller fastställda taxor noterar vi att dessa inte tillämpas i alla uppdrag. Inom verksamhet fartyg tillämpas även fasta priser.

Vad gäller FVs behållning på räntekonto har vi tidigare i vår avrapportering rekommenderat att FV utvecklar rutiner för löpande uppföljning av utvecklingen av saldo på räntekonto. Utifrån krav på god intern styrning och kontroll vid en myndighet bör det generellt finnas tillfredsställande rutiner för denna typ av avstämning. I FVs fall har krav på avstämning dessutom accentuerats av den kraftiga minskning av behållningen på räntekonto som skett under senare år. Vid vår granskning av årsredovisning för år 2007 konstaterar vi att ett tillfredsställande underlag inte har presenterats och att FV bör utveckla rutinen vidare.

Vi **rekommenderar** att FV tar del av vår tidigare avrapportering inom områdena och snarast utvecklar rutiner som säkerställer att gällande regelverk följs och en tillfredsställande intern styrning och kontroll uppnås. FV bör arbeta vidare i ovanstående frågor med målet att presentera förändrade rutiner innan upprättande av delårsrapporten för år 2008.

Ansvarig revisor Frank Lantz har beslutat i detta ärende. Uppdragsledare Mariette Hagenfjärd har varit föredragande.

Frank Lantz

Mariette Hagenfjärd

Kopia för kännedom:

Jordbruksdepartementet